

PODSTAWOWE ZASADY DOBORU PIEŚNI W LITURGII MSZALNEJ

Symbol wiary (3)

Omawiając *Wyznanie wiary* w liturgii mszalnej należy powiedzieć na temat samych melodii. W edycji watykańskiej *Graduale Romanum* mamy sześć melodii. Najbardziej znane to *Credo III* jak również w mniejszym stopniu *Credo I*. W języku polskim w śpiewniku ks. Jana Siedleckiego znajdziemy melodię ks. Wojciecha Lewkowicza. Wypadałoby aby nasze wspólnoty znały przynajmniej jedną melodię wyznania wiary. Może być ono wykonane przez całą wspólnotę albo naprzemiennie.

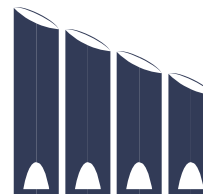
Osobnym zagadnieniem są wielogłosowe opracowania *Credo* choćby te, które wchodzi w skład cyklu mszalnego. Należy pamiętać, że *Credo* jest kompozycją niemającą związków z pozostałymi częściami cyklu mszalnego i taką kompozycją było pierwotnie. Wielogłosowe kompozycje *Credo* jako samodzielne formy zaczęły powstawać w XIII wieku. Natomiast jako część cyklu mszalnego powstawały w XV wieku. Zasadniczo możemy wyróżnić wielogłosowe opracowania *Credo* jako samodzielne kompozycje lub wchodzące w skład cyklu mszalnego.

Jeszcze inną formą są opracowania wielogłosowe słów: *Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine: Et homo factus est* czyli *I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy i stał się człowiekiem*. Na te słowa w czasie wyznania wiary wszyscy głęboko się pochylamy a kłękamy w uroczystość Zwiastowania i Narodzenia Pańskiego. Wówczas śpiewane jest *Wyznanie wiary* przez całą wspólnotę wspólnie albo naprzemiennie a tylko zdanie *I za sprawą...* wykonuje wielogłosowo zespół wokalny.

Modlitwa powszechna (1)

Odpowiedzią na usłyszane słowo Boże jest modlitwa powszechna nazywana również modlitwą wiernych. Obie te nazwy są poprawne. Modlitwa ta jest nie tylko odpowiedzią na słowo Boże, ale również pełni rolę modlitwy wstawienniczej w potrzebach Kościoła i świata. Z historii wiemy, że tę formę modlitwy praktykowano od początków chrześcijaństwa, co potwierdzają przekazy zarówno Kościoła Wschodniego jak i Zachodniego. W liturgii rzymskiej znano jej dwie formy. Pierwsza z nich to *orationes solemnes*, która się zachowała do dzisiaj w liturgii Wielkiego Piątku. Druga to forma litanijna, która była umieszczona w obrzędach wejścia we mszy świętej z odpowiedzią *Kyrie – Christe - Kyrie*. Ta forma wprowadzona została w V wieku. Pozostałością po niej jest śpiew *Kyrie* w obrzędach wstępnych Mszy świętej. Modlitwa wiernych od VI wieku zaczęła zanikać w liturgii, a przywrócono ją na stałe podczas ostatniej reformy liturgicznej (Konstytucja o Liturgii Świętej, nr 53). Warto dodać, że pewnymi pozostałościami po tej drugiej formie modlitwy powszechnej są np. wypominki oraz wezwania w czasie procesji błagalnych czy innych nabożeństw.

Opracowano na podstawie: Instrukcja KEP o muzyce kościelnej (2017), OWMR, Poznań 2004; J. Nowak, *Komentarz do Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego*, Poznań 2023; I. Pawlak, *Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II światłe dokumenty Kościoła*, Lublin 2000; H. I. Siekierka, *Muzyka a liturgia wybrane zagadnienia*, Wrocław 2005; M. Zachara, *Msza święta: Liturgiczne ABC*, Warszawa 2018.

Diecezjalne Studium
Organistowskie w Rzeszowie

Materiały formacyjne dla organistów

Luty 2024

Drodzy Duszpasterze i Organiści!

Zapraszamy na Wielkopostny Dzień Skupienia dla Organistów Diecezji Rzeszowskiej, który odbędzie się 24 lutego 2024 r. w budynku Instytutu Teologiczno-Pastoralnego w Rzeszowie przy ulicy Witolda 11A. Szczegółowe informacje na stronie Diecezjalnego Studium Organistowskiego oraz w Zaproszeniach przekazanych do parafii. Dzień skupienia będzie poświęcony *Harmonizacji odpowiedzi mszalnych*, a poprowadzi ks. dr Lucjan Dyka, wykładowca Diecezjalnego Studium Organistowskiego.

W bieżących *Materiałach formacyjnych* dwie propozycje autorstwa pana Kamila Frąsia: *Daleś nam przykład o Jezu* oraz *Z głębi mojego serca*. Oba śpiewy do wykorzystania w I części okresu Wielkiego Postu. Pan Kamil Frąś prowadzi na swoim kanale Youtube projekt *Skarbiec pieśni*, gdzie prezentuje pieśni wybrane pieśni ze Śpiewnika ks. Jana Siedleckiego. Do każdego filmu jest dołączona harmonizacja danej pieśni wraz ze wstępem. Umieszczone w bieżących *Materiałach* harmonizacje (za zgodą autora) pochodzą z tej strony.

W *Podstawowych zasadach doboru pieśni w liturgii mszalnej* zostały omówione zagadnienia związane z *Symbolem wiary* oraz *Modlitwą wiernych*. Zachęcamy do lektury.

DSORZYSZOW.PL

Poprzednie numery *Materiałów* są dostępne na stronie internetowej Studium www.dsorzyszow.pl. Zapraszamy także do obserwowania strony Studium na Facebooku.

FACEBOOK DSO

Dałeś nam przykład, o Jezu

t.: hymn brewiarzowy

m.: M. Mazurek
harm.: K. Fraś

1. Da - leś nam przy - kład, o Je - zu, czter - dzie - stu dni u - mar - twie - nia.
A - by w nas du - cha od - no - wić, wy - ma - gasz po - stu i skru - chy. A - men.

2. Stań więc pośrodku Kościoła
i spójrz na jego pokutę;
Ciebie pokornie prosimy,
byś przez nią z grzechu na obmył.

3. Zło popełnione w przeszłości
niech Twoja łaska zniweczy;
chron nas od dalszych upadków
i otocz swoją opieką.

4. Daj przez doroczną pokutę
dostać win odpuszczenia,
byśmy z radością czekali
na światło Nocy Paschalnej.

5. W Trójcy jedyny nasz Boże,
niech Ciebie wszechświat wysławia;
pieśń nową Tobie śpiewamy
za odrodzenie przez łaskę. Amen.

Z głębi mojego serca

t.: Ps 129 (128)

m.: T. Klonowski
harm.: K. Fraś

1. Z głę - bi mo - je - go ser - ca głos wy - da - ny,
wo - ła o li - tość do Pa - ną nad pa - ny:
na - też słuch, Pa - nie, na - chyl do mnie u - cha
na głos mój, któ - ry ma wy - da - je skru - cha.